

[Anne Grete Holmsgård]

konkret, hvad oprustningen indebærer. MBFR-forhandlingerne om gensidige troppe-reduktioner i Europa har reelt stået i stampe i årevis. I modsætning hertil nåede SALT II-forhandlingerne om begrænsning af de strategiske atomvåben faktisk et resultat.

Til gengæld er dette resultat af overordenlig tvivlsom karakter. I bedste fald kan det slet ikke bære den stærke opreklamering, det har fået i Øst og Vest; i værste fald kan det direkte være med til at udbrede en falsk tryk-hed.

SALT II er jo ikke en aftale om nedrustning, men om reguleret oprustning. Men som bekendt har koldkrigerne i den amerikanske kongres foreløbig lagt SALT II på is. Dette skete vel at mærke før den sovjetiske invasion i Afghanistan, og det skete, til trods for at præsident Carter lovede, at SALT II-ratifikationen skulle være startskuddet til lanceringen af et nyt kostbart og avanceret atomvåbenprogram: fremstillingen af de såkaldte MX-raketter.

Siden FN's ekstraordinære nedrustnings-samling i 1978 er udviklingen stort set gået i den forkerte retning, og i det sidste halve år er det gået stærkt. Borgerlige og socialdemokratiske politikere ynder at tale om, at vi nærmer os afgrunden. Endnu vigtigere, end om betalingsbalanceunderskuddet bliver 1 mia kr. fra eller til, er måske den forøgede oprustning og intensivering af den kolde krig, som har fundet sted i den seneste tid, men det bekymrer ikke de borgerlig og socialdemokratiske politikere synderligt. Tværtimod lader de sig villigt bruge og har direkte medvirket til nogle af de fatale beslutninger. Jeg tænker først og fremmest på beslutningen om fremstillingen af 572 nye krydsermissiler og Pershing II-raketter, som på det seneste NATO-udenrigsministermøde i maj blev bekræftet uden forbehold af den danske udenrigsminister.

Men jeg tænker også på beslutningen om sanktioner mod Iran og hele spørgsmålet om OL-boycot, som de borgerlige og høgene i socialdemokratiet – og dem hører udenrigsministeren som bekendt til – søgte at udnytte til eskalering af den kolde krig. Og jeg tænker på NATO-mødets beslutning om at dele den del af forsvarsbyrden, der er blevet pålagt Vesteuropa som følge af, som det så nydeligt hedder, USAs stigende byrder i Mellemøsten.

Jeg skal erkende, at Sovjetunionen har gjort sit til at give høgene vind i sejlene. Invasionen i Afghanistan lader sig ikke retfærdiggøre, og den har været et kærkomment påskud for koldkrigerne herhjemme og i de øvrige NATO-lande til at kræve forøgede militærudgifter.

Det lader sig heller ikke bortforklare, at den sovjetiske oprustning forsætter støt og roligt, bl. a. med fremstillingen af SS-20 raketter. Men NATO-beslutningen i december om de nye atomraketter var naturligvis på sin side med til at give høgene i Moskva vind i sejlene, og det ledsagende tilbud om nedrustningsforhandlinger virkede sandt at sige ikke troværdigt.

I øvrigt har jeg forstået, at de oplysninger om antallet af sovjetiske SS-20 raketter i det europæiske område, som forsvarsministeren gav i forbindelse med debatten om NATO-raketterne, var vildledende. Jeg vil gerne ved denne lejlighed spørge, hvilke oplysninger udenrigsministeren ligger inde med om SS-20 raketterne.

Den triste baggrund for dagens debat er altså, at der rustes op på livet løs fremfor ned, og det er USA og Sovjetunionen, der fører an. Lige siden anden verdenskrig har USA stået i spidsen, og USA er stadig den ubestridt stærkeste militære magt, men Sovjetunionen er kommet godt med, og både USA og Sovjetunionen bruger deres militære magt til at opretholde undertrykkende om end vidt forskellige samfundssystemer i henholdsvis Vest og Øst.

Rustningsindustrien spiller en afgørende rolle i den amerikanske økonomi. Her har kæmpemæssige private koncerner mulighed for milliardprofitter ved en statsgaranteret produktion og afsætning. I en kriseram og arbejdsløshedsplaget økonomi beskæftiger rustningsindustrien millioner. Samtidig frembringer statens milliardinvesteringer i militære forskningsprojekter teknologiske opfindelser, som også kan bruges i den civile industri.

Men det ville være fejlagtigt udelukkende af fokusere på rustningsindustriens økonomiske interesser. Hele den kapitalistiske verden har uhyre økonomiske interesser i den tredje verden, som de ved kun kan forsvares gennem et stort og oppustet militær. Derfor har det også sin egen logik, når der rustes særlig kraftigt i en tid, hvor hele den vestlige ver-